

**PROGRAM WSPÓŁPRACY
MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3
USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE
NA LATA 2021-2025**

Spis treści

I. Cel główny i cele szczegółowe Programu	- 2 -
II. Zasady współpracy	- 3 -
III. Zakres przedmiotowy	- 4 -
IV. Formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	- 6 -
V. Priorytetowe zadania publiczne	- 7 -
VI. Sposób realizacji Programu	- 8 -
VII. Okres realizacji Programu	- 11 -
VIII. Wysokość środków planowanych na realizację Programu	- 11 -
IX. Sposób oceny realizacji Programu.....	- 11 -
X. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.	- 12 -
XI. Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji (sposób powstania dokumentu).....	- 13 -

I. Cel główny i cele szczegółowe Programu

Stosownie do wymogów określonych w art. 5a ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057.) ustanowiono cel główny oraz cele szczegółowe „Programu współpracy Ministra Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2025”, zwanego dalej „Programem”.

Celem głównym Programu jest zapewnienie skutecznej współpracy Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zwanego dalej „MSZ”, z organizacjami pozarządowymi przy realizacji wybranych zadań Ministra Spraw Zagranicznych w zakresie polityki zagranicznej, a także zwiększenie świadomości społecznej na temat różnych wymiarów polskiej polityki zagranicznej oraz wizerunku Polski na arenie międzynarodowej.

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) podniesienie poziomu akceptacji dla polskiej polityki zagranicznej w polskim społeczeństwie m.in. poprzez aktywność Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej¹ oraz aktywizacja organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania działań na rzecz budowania pozytywnego wizerunku Polski za granicą;
- 2) wzmocnienie aktywności społecznej w dyskusji o polskiej polityce zagranicznej, w tym wydarzeniach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu;
- 3) promocja problematyki ochrony praw człowieka i demokracji;
- 4) umożliwienie organizacjom pozarządowym udziału w dyskusji o założeniach i kształcie polskiej polityki rozwojowej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1648) oraz ich udział w realizacji działań w obszarze pomocy rozwojowej, pomocy humanitarnej, edukacji globalnej i wolontariatu w celu wspólnego wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego priorytetowych dla polskiej pomocy krajów rozwijających się i ich społeczeństw;
- 5) włączenie możliwie szerokich kręgów społecznych i eksperckich w działania na rzecz promocji polskiej gospodarki, w tym wspierania polskich podmiotów w ich aktywności handlowej i inwestycyjnej za granicą, poszerzania wiedzy w środowiskach lokalnych o procesach i wydarzeniach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu i promocji polskiej gospodarki, zwiększania udziału polskich przedsiębiorstw w projektach i przetargach organizacji i agencji międzynarodowych (w tym w międzynarodowych instytucjach finansowych);

¹ Realizacja zadania publicznego „Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej” w obecnym kształcie trwa do 31 grudnia 2021. Współpraca z siecią RODM w ramach realizacji niniejszego Programu po tej dacie zależć będzie od rozstrzygnięć kolejnego konkursu za realizację zadania publicznego.

- 6) rozwój modelu konsultacji społecznych w zakresie realizacji zadań w poszczególnych obszarach dotyczących polityki zagranicznej oraz utrzymanie sprawnej komunikacji MSZ z organizacjami pozarządowymi m.in. z wykorzystaniem struktur Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej.

II. Zasady współpracy

Zasada pomocniczości – problemy powinny być rozwiązywane na możliwie najniższym, odpowiednim szczeblu społecznym. Dzięki temu osoby doświadczające trudności mogą mieć wpływ na ich przezwyciężenie. Jednocześnie powoduje to ograniczanie interwencjonizmu administracji do wymiaru koniecznego. Zasada ta jest jednocześnie gwarancją partycypacji społecznej w procesie decydowania i współzrządzenia.

Zasada suwerenności – administracja publiczna respektuje niezależność i odrębność wspólnot obywateli i organizacji społecznych, uznając ich prawo do niezależnego identyfikowania i rozwiązywania problemów społecznych. Kluczowe znaczenie dla realizacji tej zasady ma symetryczność praw i obowiązków stron współpracy.

Zasada partnerstwa – ścisła współpraca między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi realizującymi wspólne cele na rzecz społeczeństwa. W myśl tej zasady, zakłada się istnienie efektu synergii, zgodnie z którym połączone działania są gwarancją osiągnięcia najlepszego rezultatu.

Zasada efektywności – środki publiczne powinny być wydawane w sposób racjonalny. Oznacza to świadome i celowe, oszczędne oraz planowe dysponowanie powierzonymi zasobami. Istotą niniejszej zasady jest wybór najefektywniejszej metody gospodarowania przy osiąganiu rezultatów najwyższej jakości.

Zasada uczciwej konkurencji – zarówno instytucje administracji publicznej, jak i organizacje pozarządowe, mają równe szanse i takie same prawa w rywalizacji o możliwość wykonania danego zadania publicznego. Konsekwentne kierowanie się niniejszą zasadą ułatwia wybór właściwego podmiotu do realizacji zadania publicznego w sposób profesjonalny, efektywny i zgodny z zasadą racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi. Zasada ta implikuje unikanie konfliktu interesów.

Zasada jawności – prawo partnerów wspólnego przedsięwzięcia do pełnej informacji, w tym udostępniania danych z zachowaniem regulacji RODO. Dysponowanie prawdziwą i rzetelną wiedzą przez obie strony ma przyczyniać się do tworzenia partnerskich i transparentnych relacji oraz budowania obustronnego zaufania.

III. Zakres przedmiotowy

Program umożliwia współpracę Ministra Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1220). Zgodnie z ww. ustawą, Minister Spraw Zagranicznych kieruje działem – sprawy zagraniczne.

Dział sprawy zagraniczne obejmuje sprawy:

- 1) stosunków Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami i organizacjami międzynarodowymi;
- 2) reprezentowania i ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej za granicą, w tym także przed sądami i trybunałami międzynarodowymi, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 1 pkt 2;
- 3) koordynacji polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) reprezentowania i ochrony interesów polskich obywateli oraz polskich osób prawnych za granicą, a także współpracy z Polakami zamieszkałymi za granicą, w tym wspierania polskich instytucji kulturalnych i oświatowych za granicą;
- 5) współpracy rozwojowej, w tym pomocy humanitarnej;
- 6) kształtowania międzynarodowego wizerunku Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) działalności informacyjnej i edukacyjnej służącej rozpowszechnianiu wiedzy o integracji europejskiej i zasadach funkcjonowania Unii Europejskiej;
- 8) inicjowania i koordynowania działań dotyczących zatrudnienia obywateli polskich w Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych;
- 9) dyplomacji publicznej i kulturalnej, a także wspierania działań promujących polską gospodarkę, kulturę, język, turystykę, technikę i naukę realizowanych w ramach innych działów.

W obszarze zadań realizowanych przez MSZ funkcjonują ciała opiniodawczo-doradcze:

- **Rada Konsultacyjna ds. Zagranicznej Polityki Ekonomicznej przy Ministrze Spraw Zagranicznych** – przedmiotem zainteresowania Rady są w głównej mierze możliwości wspierania polskich przedsiębiorstw w ich aktywności na rynkach zagranicznych przez dyplomację ekonomiczną. Rada stanowi także forum prezentacji opinii i wymiany informacji nt. kluczowych problemów ekonomicznych, będącym wyzwaniem dla polityki zagranicznej, a jednocześnie służy jako platforma omawiania działań i inicjatyw planowanych w sferze współpracy z zagranicą.

- **Rada Programowa Współpracy Rozwojowej**² - do zadań Rady należy w szczególności: przedstawianie propozycji dotyczących priorytetów geograficznych i tematycznych współpracy rozwojowej, opiniowanie projektów programów wieloletnich i planów rocznych współpracy rozwojowej, opiniowanie rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu współpracy rozwojowej przez organy administracji rządowej, opiniowanie projektów dokumentów rządowych związanych ze współpracą rozwojową. W pracach Rady, na mocy ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej biorą udział przedstawiciele organizacji pozarządowych. Informacje na temat posiedzeń Rady, w tym uchwały przez nią podjęte są podawane do wiadomości publicznej poprzez stronę internetową polskapomoc.gov.pl.
- **Zespół do spraw Europejskiego Trybunału Praw Człowieka**³ – zespół o charakterze opiniodawczo-doradczym powołany głównie w celu wypracowywania propozycji stanowisk dotyczących najważniejszych problemów wynikających ze skarg komunikowanych przez Europejski Trybunał Praw Człowieka oraz wydanych przez niego orzeczeń w sprawach przeciwko Polsce, a także propozycji działań mających na celu zapobieganie naruszaniu przez Polskę Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. 1993 nr 61 poz. 284). Ponadto Zespół zajmuje się monitorowaniem wykonywania wyroków Trybunału wobec Polski oraz przygotowaniem informacji ze stanu wykonywania tych wyroków, opiniowaniem projektów aktów prawnych budzących szczególne wątpliwości co do ich zgodności z Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz z orzecznictwem Trybunału. Zarządzenie ustanawiające Zespół daje możliwość zaangażowania w jego prace również przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego⁴, co w praktyce realizowane jest przez organizowanie jednego posiedzenia plenarnego w roku w formule otwartej, z udziałem organizacji pozarządowych i przedstawicieli zawodów prawniczych. Zespół działa też na zasadach transparentności – wszystkie sprawozdania z posiedzeń Zespołu oraz raporty roczne na temat wykonywania wyroków Trybunału są udostępniane publicznie na stronie internetowej MSZ⁵.

² Vide rozdział 5 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej.

³ Vide § 6 zarządzenia nr 73 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2007 r. w sprawie utworzenia Zespołu do spraw Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Zarządzenie nr 73 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2007 r. w sprawie utworzenia Zespołu do spraw Europejskiego Trybunału Praw Człowieka zmieniono zarządzeniem nr 3 Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2008 r., nr 20 Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 marca 2013 r., zarządzeniem nr 6 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 2015 r., i zarządzeniem nr 152 Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 września 2019 r. zmieniającym niektóre zarządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie organów pomocniczych Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów w zakresie obowiązków sprawozdawczych tych organów.

⁴ Vide § 3 ust. 2 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku nr 3.

⁵ <http://www.gov.pl/web/dyplomacja/wykonywanie-orzeczen-trybunalu>.

- **Międzyresortowy Zespół do spraw Promocji Rzeczypospolitej Polskiej** – organ pomocniczy i opiniodawczo-doradczy Rady Ministrów powołany Zarządzeniem nr 26 Prezesa Rady Ministrów 19 lutego 2020 r. Zadaniem Zespołu jest opracowanie rekomendacji dla Rady Ministrów w zakresie promocji Polski poprzez m.in. analizę działań, projektów i kierunków promocji Polski; określenie celów komunikacyjnych oraz kierunków geograficznych w obszarze promocji Polski w perspektywie krótko- i długoterminowej; opracowanie mechanizmów współpracy organów administracji rządowej z organami administracji samorządowej oraz innymi instytucjami i organizacjami w obszarze promocji Polski.

Placówki zagraniczne Rzeczypospolitej Polskiej, jako jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Spraw Zagranicznych, mogą współpracować z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji priorytetów polskiej polityki zagranicznej. Działania te w szczególności mogą obejmować rozwijanie kontaktów z organizacjami pozarządowymi w celu współpracy przy realizacji zadań polskiej polityki zagranicznej. Placówki mogą również wspierać polskie organizacje pozarządowe w nawiązywaniu kontaktów z ich odpowiednikami poza granicami kraju. Ponadto placówki mogą włączać się, w zakresie swoich kompetencji, w działania realizowane przez organizacje pozarządowe w ramach projektów wyłonionych w konkursach dotacyjnych ministra właściwego do spraw zagranicznych i ministrów innych działów administracji rządowej.

IV. **Formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**

Niefinansowa współpraca z organizacjami pozarządowymi obejmuje:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków;
- zapraszanie do udziału w istniejących zespołach lub tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych;
- udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach komisji konkursowych;
- zasięganie opinii organizacji pozarządowych w odniesieniu do realizacji zadań publicznych;
- organizację spotkań w celu lepszej koordynacji realizacji zadań publicznych;
- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym publikowanie informacji na stronach internetowych www.gov.pl/dyplomacja, www.polskapomoc.gov.pl, www.poland.pl;

- konsultowanie projektów dokumentów określonych w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej, w tym w ramach prac Rady Programowej Współpracy Rozwojowej;
- wykonywanie obowiązków konsultacyjnych określonych przepisami powszechnie obowiązującymi i wewnętrznymi przepisami Rady Ministrów.

Finansowa współpraca z organizacjami pozarządowymi:

- powierzanie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji;
- wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

V. Priorytetowe zadania publiczne

1. **Wzmocnienie pozycji Polski** poprzez kształtowanie pozytywnego wizerunku Polski za granicą oraz zwiększenie świadomości i wiedzy w społeczeństwie na temat polskiej polityki zagranicznej, także w ujęciu historycznym.
2. **Rozwijanie współpracy oraz realizacja wspólnych inicjatyw na rzecz Polonii oraz z Polonią i Polakami za granicą** w oparciu o Rządowy Program Współpracy z Polonią i Polakami za granicą oraz Strategię Polskiej Polityki Zagranicznej na lata 2017-2021 oraz kolejnych strategii Polskiej Polityki Zagranicznej .
3. **Promowanie interesów gospodarczych polskich przedsiębiorstw za granicą** poprzez budowanie pozytywnego wizerunku polskiej gospodarki jako stabilnego partnera handlowego i inwestycyjnego, wspieranie polskich podmiotów w ich aktywności handlowej i inwestycyjnej za granicą, a także wzmocnienie zaplecza merytorycznego partnerów i ich zdolności do współpracy międzynarodowej.
4. **Wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się**, dobrego rządzenia, demokracji i praw człowieka na świecie, upowszechnianie wiedzy w społeczeństwie polskim na temat współpracy rozwojowej, problemów i wyzwań o charakterze globalnym, w tym o Celach Zrównoważonego Rozwoju Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 ONZ oraz świadczenie pomocy humanitarnej dla ludności poszkodowanej w wyniku konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych kryzysów humanitarnych spowodowanych przez naturę lub działania człowieka.
5. **Promocja praw człowieka i demokracji** m.in. poprzez:
 - a) opracowywanie propozycji poprawy przestrzegania Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w ramach realizacji zaleceń zawartych w Deklaracjach wysokiego szczebla przyjętych na konferencjach wysokiego szczebla Rady Europy,

- b) propagowanie wiedzy na temat orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach polskich i sprawach dotyczących państw trzecich,
- c) organizowanie Seminariów Warszawskich poświęconych tematyce Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz, w razie potrzeby, innych konferencji w zakresie promocji praw człowieka,
- d) uczestnictwo w niektórych konferencjach i szkoleniach organizowanych przez organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną praw człowieka,
- e) prowadzenie wspólnych projektów w dziedzinie demokracji i praw człowieka,
- f) promowanie własnych publikacji w tej dziedzinie wśród organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną praw człowieka,
- g) upowszechnianie w polskim społeczeństwie dorobku Rady Europy,
- h) organizowanie konferencji Warszawski Dialog na rzecz Demokracji,
- i) udział w wybranych konferencjach organizowanych przez organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną praw człowieka,
- j) upowszechnianie w polskim społeczeństwie, a szczególnie wśród młodzieży, wiedzy o zadaniach ONZ oraz zasadach jej funkcjonowania, promowanie osiągnięć ONZ oraz pracy polskiej dyplomacji w ONZ, zachęcanie społeczeństwa obywatelskiego do udziału we wdrażaniu programów ONZ,
- k) wspieranie współpracy kulturalnej i naukowej oraz ochrony dziedzictwa cywilizacyjnego ludzkości.

VI. Sposób realizacji Programu

Realizacja programu przebiegać będzie wielotorowo i obejmie działania prowadzone zarówno na terytorium Polski jak i poza jej granicami. Oprócz działań w ramach współpracy finansowej, tj. powierzania lub wspierania wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie lub dofinansowanie ich realizacji, prowadzone będą działania doradcze i informacyjne w obszarze niefinansowym.

Realizacja programu polegać będzie w znacznej mierze na:

- organizowaniu konkursów dotacyjnych dla organizacji pozarządowych,
- zasięgnięciu opinii organizacji pozarządowych i wymianie informacji,
- realizacji wspólnych projektów w kraju i za granicą oraz
- udziale reprezentantów organizacji pozarządowych w pracach ciał opiniodawczo-doradczych ustanowionych przy Ministrze Spraw Zagranicznych, których zadania zostały opisane w punkcie III niniejszego Programu.

Program w poszczególnych obszarach priorytetowych zadań publicznych wymienionych w pkt V realizowany będzie poprzez:

Ad 1:

- a) budowanie silnej pozycji Polski na arenie międzynarodowej, w tym poprzez aktywne uczestnictwo i prezentację polskiego stanowiska w różnych formatach;
- b) przeciwdziałanie wadliwym kodom pamięci (i negatywnym stereotypom dot. Polski i Polaków) w życiu publicznym innych państw, zwłaszcza w zagranicznych środkach masowego przekazu;
- c) promocję wiedzy na temat Polski, w tym jej historii, kultury, nauki, gospodarki i społeczeństwa;
- d) promowanie języka polskiego jako obcego i studiów polonoznawczych w zagranicznych ośrodkach akademickich;

oraz poprzez

- e) podkreślanie, że Polska jest państwem tolerancyjnym i bezpiecznym, a społeczeństwo polskie jest przywiązane do wartości demokratycznych, wolnościowych, szanujące tradycje własne i innych społeczeństw;
- f) podkreślanie wkładu historycznego Polski w rozwój kultury i tożsamości europejskiej;
- g) podkreślanie zaangażowania Polski i Polaków w obronę wartości uniwersalnych w czasie II wojny światowej oraz przypominanie o ofiarach totalitaryzmów nazistowsko-niemieckiego i sowieckiego;

Ad 2:

- a) realizację konkursów dotacyjnych w obszarze współpracy z Polonią i Polakami za granicą w zakresie projektów infrastruktury polonijnej oraz wynikających z zapisów Rządowego Programu Współpracy z Polonią i Polakami za granicą;

Ad 3:

- a) obsługę Rady Konsultacyjnej ds. Zagranicznej Polityki Ekonomicznej przy Ministrze Spraw Zagranicznych;
- b) organizację komponentów gospodarczych wizyt zagranicznych z udziałem przedstawicieli MSZ;
- c) organizację spotkań informacyjno-konsultacyjnych oraz szkoleniowych dla partnerów;
- d) udział i współrealizację projektów i wydarzeń międzynarodowych (w tym konferencji, seminariów, stoisk w trakcie tych wydarzeń oraz targów i wystaw) promujących wybrane sektory i branże polskiej gospodarki;
- e) opracowywanie i dystrybucję materiałów informacyjnych dot. wybranych branż i gałęzi polskiej gospodarki, a także ekonomicznej problematyki globalnej;
- f) prowadzenie zakładki internetowej poświęconej promowaniu inicjatyw MSZ z zakresu dyplomacji ekonomicznej;
- g) bieżącą wymianę informacji o planowanych i podejmowanych działaniach;

Ad 4:

- a) realizację konkursów dotacyjnych w obszarze pomocy rozwojowej, pomocy humanitarnej, edukacji globalnej i wolontariatu;
- b) konsultacje dokumentów określonych w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej;
- c) organizowanie spotkań informacyjnych dla podmiotów uczestniczących w realizowaniu współpracy rozwojowej;
- d) prowadzenie strony internetowej www.polskapomoc.gov.pl i opracowywanie materiałów informacyjnych z zakresu współpracy rozwojowej i pomocy humanitarnej;
- e) obsługę Rady Programowej Współpracy Rozwojowej;

Ad 5:

- a) zapewnianie przestrzegania zobowiązań prawno-międzynarodowych Polski w obszarze praw człowieka;
- b) poprawę przestrzegania Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności;
- c) działanie na rzecz zmniejszenia liczby skarg kierowanych do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przeciwko Polsce oraz liczby niewykonanych wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
- d) kontynuowanie działań w celu zwiększenia wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
- e) realizację zaleceń Rady Europy w sprawie poprawy implementacji Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności na poziomie krajowym;
- f) organizację seminariów, konferencji i wydawanie własnych publikacji w dziedzinie praw człowieka;
- g) obsługę Zespołu do spraw Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
- h) organizowanie konkursu na Młodzieżowego Delegata Rzeczypospolitej Polskiej na sesje Zgromadzenia Ogólnego ONZ;
- i) wspieranie organizacji konferencji młodzieżowych poświęconych ONZ (symulacji ONZ);
- j) organizację seminariów, konferencji, spotkań informacyjnych, możliwość delegowania przedstawicieli organizacji pozarządowych w charakterze *self-advocates* na wydarzenia organizowane przez ONZ dotyczące działalności tych organizacji (pod warunkiem zgodności z priorytetami polityki zagranicznej w zakresie praw człowieka), przyznawanie nagród w dziedzinie praw człowieka i demokracji, a także współpracę w zakresie realizacji „Krajowego Planu Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka”
- k) współpracę ze szkołami wyższymi realizującymi badania naukowe związane z problematyką funkcjonowania ONZ.

VII. Okres realizacji Programu

Program współpracy Ministra Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi jest programem pięcioletnim i będzie realizowany w latach 2021-2025.

VIII. Wysokość środków planowanych na realizację Programu

Minister Spraw Zagranicznych przewiduje przeznaczyć około 361 112 263 zł⁶ na wykonanie działań wymienionych w niniejszym Programie. Wydatkowanie środków na realizację zadań następować będzie w głównej mierze w drodze konkursów skierowanych do szerokiego grona podmiotów. Katalog podmiotów uprawnionych do udziału w otwartych konkursach ofert nie ogranicza się do organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Katalog podmiotów uzależniony jest od specyfiki zadań publicznych zleczanych w danym konkursie.

Z uwagi na finansowanie zadań publicznych ze środków pochodzących z budżetu państwa, przyznawanych w cyklu jednorocznym, kwoty przeznaczone na realizację programu w latach 2021, 2022, 2023, 2024 oraz 2025 r. będą uzależnione od kwot, które zostaną przyznane MSZ w tych latach.

IX. Sposób oceny realizacji Programu

Ocena realizacji Programu będzie dokonywana corocznie w oparciu o raporty komórek organizacyjnych zaangażowanych w jego realizację. Roczne sprawozdania z realizacji Programu w poszczególnych latach publikowane będą na stronie internetowej MSZ do 30 kwietnia każdego następnego roku.

Ponadto, dokonana zostanie śródkresowa ocena realizacji Programu polegająca na badaniu opinii partnerów społecznych za pomocą szeroko dystrybuowanego narzędzia (np. ankieta,

⁶ Prognozowana kwota została wyliczona poprzez przemnożenie przez 5 (liczba lat, w których Program będzie obowiązywał) średniej arytmetycznej środków wskazanych w Sprawozdaniach rocznych z realizacji Programu współpracy Ministra Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2018-2020 za lata 2018 i 2019.

kwestionariusz). Wnioski z tej oceny będą uwzględnione w kolejnym sprawozdaniu z realizacji Programu.

Cele i efekty programu będą mierzone również poprzez uwzględnienie w sprawozdaniach rocznych następujących mierników:

- a. liczba ciał doradczych, w których pracach uczestniczą organizacje pozarządowe,
- b. liczba organizowanych konkursów dotacyjnych,
- c. liczba zawartych umów.

X. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

Tryb powoływania komisji konkursowych w ramach otwartego konkursu ofert:

W MSZ tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych określa zarządzenie nr 26 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowych i zatwierdzania ich rozliczenia (Dz. Urz. Min. Spraw Zagr. poz. 50), zwane dalej „zarządzeniem”.

1. Komisję powołuje, na wniosek dyrektora komórki organizującej konkurs, dyrektor generalny służby zagranicznej w drodze decyzji, wyznaczając imiennie przewodniczącego komisji, jego zastępcę lub zastępców i sekretarza oraz wskazując pozostałych członków komisji.
2. Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w skład komisji konkursowych wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych wyłonieni w drodze otwartego naboru. Komórka organizująca konkurs, najpóźniej w dniu ogłoszenia konkursu, publikuje zaproszenie do zgłaszania kandydatów na członków komisji, a następnie dokonuje formalnej weryfikacji zgłoszeń, zgodnie z kryteriami opisanymi w zaproszeniu.
3. Przewodniczący komisji może zapraszać do prac komisji osoby posiadające specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których dotyczy konkurs, zgodnie z art. 15 ust. 2e ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zasady działania komisji konkursowych:

1. Nadzór nad pracami komisji sprawuje właściwy członek kierownictwa MSZ.
2. Szczegółowy sposób i tryb działania komisji określa regulamin pracy komisji przyjęty przez komisję na pierwszym posiedzeniu.
3. Przed przystąpieniem do opiniowania ofert każdy członek komisji oraz osoby, o których mowa w art. 15 ust. 2e ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, składają oświadczenie o braku konfliktu interesów na podstawie przepisów ustawy

z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, 695 i 1298) dotyczących wyłączenia pracownika.

4. Komisja opiniuje oferty pod względem formalnym oraz merytorycznym. Oferty, które zostały zaopiniowane negatywnie pod względem formalnym podlegają odrzuceniu bez opinii merytorycznej. Oferty zaopiniowane pozytywnie pod względem formalnym podlegają opiniowaniu pod względem merytorycznym na podstawie kryteriów określonych w regulaminie konkursu.
5. Do podjęcia przez komisję decyzji w zakresie rekomendacji udzielenia lub nieudzielenia dotacji wymagana jest obecność ponad połowy członków komisji.
6. Z prac komisji sporządzany jest protokół końcowy, który jest przekazywany właściwemu członkowi kierownictwa MSZ. Protokół zawiera m.in. listę ofert rekomendowanych do udzielenia dotacji wraz z proponowanymi kwotami dotacji.
7. Właściwy członek kierownictwa MSZ, na podstawie przekazanego przez komisję protokołu końcowego, podejmuje decyzję o udzieleniu lub odmowie udzielenia dotacji.
8. Niezwłocznie po zatwierdzeniu protokołu końcowego przez właściwego członka kierownictwa MSZ, publikuje się wyniki konkursu, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
9. Dotacja na realizację zadania publicznego jest udzielana na podstawie umowy dotacji.

XI. Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji (sposób powstania dokumentu)

Program został opracowany we współpracy komórek organizacyjnych MSZ realizujących zadania w zakresie objętym Programem, tj.: Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej, Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą, Departamentu Współpracy Ekonomicznej, Departamentu Współpracy Rozwojowej, Departamentu Prawno-Traktatowego i Departamentu Narodów Zjednoczonych i Praw Człowieka.

Proces konsultacji dokumentu z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, został przeprowadzony w dniach 15 lipca – 10 sierpnia 2020 r. przy wykorzystaniu:

- strony internetowej Biuletynu Informacji Publicznej MSZ: www.gov.pl/dyplomacja;
- strony internetowej Polskiej Pomocy: www.polskapomoc.gov.pl.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych otrzymało uwagi do dokumentu od dwóch organizacji pozarządowych: Grupy Zagranica oraz Tymczasowej Rady Stanu Narodu Polskiego – Społecznego Komitetu Konstytucyjnego. Uwzględniono w całości lub częściowo dwie uwagi.

Odpowiedź Ministerstwa została opublikowana na stronie internetowej Polskiej pomocy w dniu 24 sierpnia 2020 r.